

ПОШУК РІДКІСНИХ ЯДЕРНИХ РОЗПАДІВ ІЗОТОПІВ ГАДОЛІНІЮ

**В. Р. Клавдієнко¹, П. Беллі^{2,3}, Р. Бернабей^{2,3}, Ф. А. Даневич^{1,2,4,5}, В. Ю. Денисов¹,
А. Інчіккітті^{6,7}, Ф. Каппелла^{6,7}, В. Караччоло^{2,3}, Д. В. Касперович¹, М. Лаубенштейн⁸,
А. Леончіні^{2,3}, В. Мерло^{2,3}, С. Нізі⁸, В. І. Третяк^{1,4,8}, Ф. Ферелла⁸, Р. Черулі^{2,3}**

¹ Інститут ядерних досліджень НАН України, Київ, Україна

² Секція Національного інституту ядерної фізики у Римі «Tor Vergata», Рим, Італія

³ Фізичний факультет Римського університету «Tor Vergata», Рим, Італія

⁴ Інститут експериментальної та прикладної фізики, Чеський технічний університет у Празі,
Прага, Чеська Республіка

⁵ Інститут науки Гран-Сассо, Л'Аква, Італія

⁶ Секція Національного інституту ядерної фізики у Римі, Рим, Італія

⁷ Фізичний факультет Римського університету «La Sapienza», Рим, Італія

⁸ Національна лабораторія Гран-Сассо Національного інституту ядерної фізики, Ассерджі, Італія

Експеримент з пошуку рідкісних ядерних розпадів ізотопів гадолінію був проведений у підземній лабораторії Гран-Сассо (LNGS, Італія) за допомогою сцинтиляційного кристалу $Gd_3Al_2Ga_3O_{12}(Ce)$ (GAGG:Ce) масою 286 г. Визначено основні спектрометричні характеристики детектора та виконано розділення подій від α - та β -частинок (γ -квантів) за формою сцинтиляційних імпульсів. Встановлено радіоактивне забруднення деталей експериментальної установки за допомогою розкладу α - та β & γ -спектрів на окремі компоненти та часово-амплітудного аналізу. Визначено гасіння ефективності сцинтиляції для α -частинок та роздільну здатність для α -подій.

Для нукліду ^{152}Gd вперше встановлено обмеження на період напіврозпаду ($T_{1/2}$) відносно $2\nu 2K_L$ процесу $T_{1/2} > 9.4 \times 10^{16}$ р з довірчою ймовірністю (Д.Й.) 90% [1] та отримано нове обмеження відносно $0\nu 2E_C$ -розпаду $T_{1/2} > 8.2 \times 10^{16}$ р з 90% Д.Й. [1], що на чотири порядки величини перевищує попередній результат [2]. Вперше було встановлено обмеження на $T_{1/2}$ нукліду ^{152}Gd відносно 2α -розпаду $T_{1/2} > 3.3 \times 10^{18}$ р з 90% Д.Й. Даний процес є теоретично можливим новим видом радіоактивності атомних ядер, який був передбачений ще у 1980-х роках, однак активні пошуки 2α -розпаду розпочалися після роботи 2021 року [3]. Отриманий результат наблизився до найбільш оптимістичних теоретичних передбачень симетричного 2α -розпаду ^{152}Gd $T_{1/2} = 1.1 \times 10^{19}$ років [4]. Отримано нове значення $T_{1/2}$ нукліду ^{152}Gd відносно α -розпаду на основний рівень дочірнього ядра $T_{1/2} = (6.1^{+0.4}_{-0.5}) \times 10^{13}$ р, що з урахуванням систематичних та статистичних похибок майже в два рази відрізняється від табличного значення $T_{1/2} = 1.08(8) \times 10^{14}$ р [5]. Така значна неузгодженість мотивує до подальших досліджень даного нукліду. Також у роботі встановлено обмеження на α -розпад ^{152}Gd на перший збуджений рівень ^{148}Sm $T_{1/2} > 1.1 \times 10^{18}$ р з 90% Д.Й.

Для нукліду ^{154}Gd вперше встановлені обмеження на $T_{1/2}$ відносно α -розпаду на основний рівень ^{150}Sm $T_{1/2} > 5.3 \times 10^{18}$ р з 90% Д.Й. та відносно каналу 2α -розпаду $T_{1/2} > 1.4 \times 10^{18}$ р з 90% Д.Й.

Для нукліду ^{155}Gd вперше встановлено обмеження на період напіврозпаду відносно 2α -розпаду $T_{1/2} > 7.7 \times 10^{20}$ р з 90% Д.Й.

1. P Belli et al, J. Phys. G: Nucl. Part. Phys. 53 (2026) 045101.
2. M. Laubenstein, B. Lehnert, S.S. Nagorny, S. Nisi. Eur. Phys. J. C 83 (2023) 1114.
3. V.I. Tretyak. Nucl. Phys. At. Energy 22 (2021) 121.
4. V.Yu. Denisov. Phys. Lett. B 835 (2022) 137569.
5. R.D. Macfarlane, T.P. Kohman. Phys. Rev. 121 (1961) 1758.